

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект

ЗАКОН

за изменение и допълнение на Закона за професионалното образование и обучение

(Обн., ДВ, бр. 68 от 1999 г.; изм. и доп., бр. 1 и 108 от 2000 г., бр. 111 от 2001 г., бр. 103 и 120 от 2002 г., бр. 29 от 2003 г., бр. 28, 77 и 94 от 2005 г., бр. 30 и 62 от 2006 г.; попр., бр. 63 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 13 и 26 от 2008 г.)

§ 1. В чл. 11, т. 3 думите „или 5“ се заличават, а цифрата „6“ се заменя с „5“.

§ 2. В чл. 12, т. 3 думите „съответно 4 или 5 г.“ се заменят с „4 г.“

§ 3. В чл. 19 се правят следните изменения:

1. В ал. 3 думите „пет или шест“ се заменят с „четири или пет“.

2. В ал. 5 думите „или завършен клас от средното образование“ се заличават.

§ 4. В чл. 22 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 6 се изменя така:

„(6) Центровете за професионално обучение и центровете за информация и професионално ориентиране не могат да се управляват и представляват от лица, които са осъдени на лишаване от свобода с влязла в сила присъда за умишлено престъпление.“

2. Досегашната ал. 6 става ал. 7.

3. Създава се нова ал. 8:

„(8) До 31 януари на всяка календарна година центровете за професионално обучение и центровете за информация и професионално ориентиране са длъжни да представят в Националната агенция за професионално образование и обучение информация за извършената дейност през предходната календарна година.“

4. Създава се ал. 9:

„(9) Националната агенция за професионално образование и обучение определя индикатори за предоставяне на годишната информация по ал. 8.“

§ 5. В чл. 42 се правят следните изменения и допълнения:

1. Точка 1 се отменя.

2. Точка 6 се изменя така:

„6. въз основа на анализ на дейността на центрoвете за професионално обучение и центрoвете за информация и професионално ориентиране прави предложения за усъвършенстване на системата на професионалното образование и обучение;“.

3. В т. 10 след думата „ориентиране“ се добавя „и за издадените и отнетите лицензии“.

4. Създават се т. 12 и 13:

„12. определя индикатори за предоставяне на годишната информация по чл. 22, ал. 8;

13. разработва и утвърждава формуляри и образци на документи за лицензиране.“

§ 6. В чл. 44 се създава ал. 5:

„(5) Не може да бъде председател на Националната агенция за професионално образование и обучение лице, което:

1. заема друга държавна длъжност;

2. упражнява търговска дейност или е управител, търговски посредник, ликвидатор или синдик;

3. е член на орган на управление или контрол на юридическо лице с нестопанска цел, търговско дружество или кооперация с изключение на дружества с държавно или общинско участие в капитала или на юридически лица, създадени със закон, за което не получава възнаграждение;

4. упражнява свободна професия с изключение на научна или преподавателска дейност или упражняване на авторски и сродни права.“

§ 7. В чл. 45 се създава ал. 7:

„(7) Председателят на Националната агенция за професионално образование и обучение се освобождава преди изтичането на мандата:

1. при системно неизпълнение на задълженията си;

2. при фактическа невъзможност да изпълнява длъжността, продължила повече от шест месеца;

3. по негово писмено искане;

4. при възникване на някое от обстоятелствата по чл. 44, ал. 5;

5. при влизане в сила на акт, с който е установен конфликт на интереси по Закона за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси."

§ 8. В чл. 47 се правят следните изменения:

1. Точка 2 се отменя.

2. Точка 4 се изменя така:

„4. приема индикатори за предоставяне на годишната информация по чл. 22, ал. 8;”.

3. Точка 5 се изменя така:

„5. одобрява формулярите и образците на документи за лицензиране;”.

4. В т. 6 думите „както и за промени в регистъра по § 1, ал. 2 от Допълнителните разпоредби на Закона за народната просвета” се заличават.

5. В т. 7 думата „разработва” се заменя с „одобрява проект на”.

§ 9. В чл. 48 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2:

а) точка 4 се изменя така:

„4. предлага на министъра на образованието и науката:

а) списъка на професиите за професионално образование и обучение;

б) проекти на държавните образователни изисквания за придобиване на квалификация по професии;”

б) създават се т. 5 - 10:

„5. утвърждава формулярите и образците на документите за лицензиране след одобряването им от управителния съвет;

6. издава или отказва издаването на лицензии за извършване и удостоверяване на професионално обучение или за извършване на информиране и професионално ориентиране въз основа на доклади на експертните комисии;

7. отнема издадените лицензии в случаите и по реда, определени в този закон, въз основа на доклади на експертните комисии;

8. утвърждава индикаторите за предоставяне на годишната информация по чл. 22, ал. 8;

9. предлага на министъра на образованието и науката за внасяне в Министерския съвет проект на Правилник за дейността на Националната агенция за професионално образование и обучение;

10. назначава държавните служители и сключва, изменя и прекратява трудовите правоотношения със служителите на Националната агенция за професионално образование и обучение."

2. Създава се ал. 3:

„(3) При изпълнение на своите правомощия председателят издава заповеди."

§ 10. В чл. 49, ал. 3 се правят следните изменения:

1. Точка 1 се изменя така:

„1. изготвя доклади до председателя на Националната агенция за професионално образование и обучение с предложения за издаване, отказ или отнемане на лицензии на центрове за професионално обучение и на центрове за информация и професионално ориентиране;"

2. Точка 4 се отменя.

§ 11. Член 49а се изменя така:

„Лицензия

Чл. 49а. (1) Лицензията дава право за извършване и удостоверяване на професионално обучение с придобиване на степен на професионална квалификация или за извършване на информирание и професионално ориентиране.

(2) Лицензия се издава на лицата по чл. 22, ал. 2 - 5, когато заявената от тях дейност отговаря на държавното образователно изискване за придобиване на квалификация по съответната професия или на изискванията за извършване на информирание и професионално ориентиране относно:

1. осигуряване на качествено и ефективно провеждане на професионалното обучение и/или информирание и професионално ориентиране, включително чрез вътрешна система за оценяване и поддържане на качеството;

2. ресурсно осигуряване - материални и човешки ресурси, с които се гарантира качествено провеждане на професионалното обучение и/или информирание и професионално ориентиране.

(3) Изискванията на ал. 2 се конкретизират в Правилника за дейността на Националната агенция за професионално образование и обучение.

(4) Лицензията съдържа:

1. името, седалището и адреса на управление на едноличния търговец или на юридическото лице, получили лицензията; единен идентификационен код – за търговците, или код по БУЛСТАТ – за лицата, които не са търговци;

2. наименование и адрес на центъра за професионално обучение или на центъра за информация и професионално ориентиране;

3. предмет на лицензията;

4. професиите, за които е издадена лицензията за извършване и удостоверяване на професионално обучение;

5. дата на издаване на лицензията.

(5) Правата по издадената лицензия не могат да се прехвърлят или преотстъпват."

§ 12. Създават се чл. 49б и 49в:

„Ред за издаване на лицензия

Чл. 49б. (1) Лицензията се издава по подадено писмено заявление на лицата по чл. 22, ал. 2 – 5.

(2) Към заявлението по ал. 1 се прилагат:

1. формуляр по образец;

2. удостоверение, издадено от съответния съд по регистрацията или Агенцията по вписванията, удостоверяващо актуалното състояние на заявителя;

3. единен идентификационен код – за търговците, или код по БУЛСТАТ – за юридическите лица, които не са търговци;

4. свидетелство за съдимост на лицето, което ще представлява и управлява центъра;

5. правилник за устройството и дейността на центъра;

6. документация за професионално обучение – учебни планове и учебни програми за обучение по професиите, съгласно чл. 13;

7. документи за собственост или други документи, доказващи наличието на материално-техническа база, в която ще се извършва професионално обучение или дейността по професионално ориентиране;

8. документи, издадени от компетентните органи за съответствието на материалната база със здравните изисквания и с изискванията за пожарна и аварийна безопасност;

9. справка за преподавателския състав, към която се прилагат и копия от документите за завършено образование и професионална квалификация и декларации за съгласие;

10. документ за платена такса.

(3) За издаване на лицензия на чуждестранни юридически лица по чл. 22, ал. 5 освен документите по ал. 2, т. 1, 4, 6 – 10 към заявлението се прилагат и документи за идентификация на юридическото лице съгласно законодателството на държавата, в която е регистрирано. Когато документите са на чужд език, те се представят заедно със заверен превод на български език.

(4) До 3 месеца от постъпването на документите по ал. 2 председателят на Националната агенция за професионално образование и обучение издава или отказва да издаде лицензията въз основа на докладите на съответните експертни комисии.

(5) Когато в подадените документи за лицензиране се констатира непълноти или нередовности, председателят на Националната агенция за професионално образование и обучение уведомява заявителя да ги отстрани или да предостави допълнителна информация. Заявителят може да отстрани нередовностите и/или да предостави допълнителна информация най-късно в едномесечен срок от получаване на уведомлението.

(6) Срокът за произнасяне по ал. 4 спира да тече до отстраняване на несъответствията от заявителя или до изтичане на срока по ал. 5.

(7) Ако заявителят не отстрани несъответствията в срок, председателят на Националната агенция за професионално образование и обучение отказва издаването на лицензия.

(8) Председателят на Националната агенция за професионално образование и обучение отказва издаването на лицензия, когато:

1. не са представени всички документи по ал. 2 или 3, представените документи са непълни или не са в определения вид или форма и нередовностите не са били отстранени в срок;
2. когато не са спазени изискванията на чл. 49а, ал. 2.

(9) Отказът за издаване на лицензия може да се обжалва при условията и по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(10) Условията и редът за издаване на лицензия се конкретизират в Правилника за дейността на Националната агенция за професионално образование и обучение.

Прекратяване и отнемане на лицензията

Чл. 49в. (1) Издадената лицензия е безсрочна.

(2) Правата по лицензията се прекратяват:

1. със смъртта на физическото лице – едноличен търговец, или с прекратяването на юридическото лице;
2. с отнемането на лицензията.

(3) Лицензията се отнема, когато центърът:

1. не е започнал да осъществява разрешената дейност най-късно 12 месеца от издаването на лицензията;
2. преустанови разрешената дейност за повече от 12 месеца;
3. не спазва разпоредбите на този закон;
4. извършва професионално обучение или професионално ориентиране в нарушение на получената лицензия;
5. не представи в Националната агенция по професионално образование и обучение информацията по чл. 22, ал. 8.

(4) Лицензията се отнема със заповед на председателя на Националната агенция за професионално образование и обучение въз основа на доклади на експертните комисии.

(5) Заповедта за отнемане на лицензията може да се обжалва при условията и по реда на Административнопроцесуалния кодекс."

§ 13. В чл. 50 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се ал. 1:

„(1) Националната агенция за професионално образование и обучение поддържа публичен регистър за центровете за професионално обучение, за центровете за информиране и професионално ориентиране и за издадените и отнетите лицензии.“

2. Досегашният текст става ал. 2.

§ 14. В чл. 51, ал. 2, т. 1 думите „хигиенно-епидемиологичните инспекции“ се заменят с „регионалните инспекции за опазване и контрол на общественото здраве“.

§ 15. В чл. 53, т. 4 думите „хигиенно-физиологичните“ се заменят със „здравно-физиологичните“ и думите „Държавния санитарен контрол“ се заменят с „Държавния здравен контрол“.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 16. (1) Учениците, постъпили в VIII клас през учебната 2004-2005 г. за обучение по програма „В“ за придобиване на трета степен на професионална квалификация с продължителност 6 години след завършен

VII клас, и учениците, постъпили в IX клас през учебната 2005-2006 г. за обучение по програма „В“ за придобиване на трета степен на професионална квалификация с продължителност 5 години след завършено основно образование през учебната 2009-2010 г., се обучават и завършват XIII клас в самостоятелна форма на обучение.

(2) Учениците, постъпили в VIII клас през учебната 2005-2006 г. за обучение по програма „В“ за придобиване на трета степен на професионална квалификация с продължителност 6 години след завършен VII клас, и учениците, постъпили в VIII или IX клас през учебните 2006-2007 г., 2007-2008 г. и 2008-2009 г. за обучение по програма „В“ за придобиване на трета степен на професионална квалификация с продължителност 5 или 6 години, завършват обучението си за придобиване на професионално образование с придобиване на трета степен на професионална квалификация в XII клас.

(3) Учениците по ал. 2 продължават и завършват обучението си по училищни учебни планове, разработени за всеки випуск.

(4) В училищните учебни планове по ал. 3 се преразпределя годишният и/или седмичният брой учебни часове при запазване наименованието на учебните предмети/модули в утвърдения от министъра на образованието и науката учебен план за професията.

§ 17. Заварените процедури за лицензиране, които не са приключили към датата на влизане в сила на този закон, се довършват по досегашния ред.

§ 18. В чл. 20, ал. 1 от Закона за степента на образование, общообразователния минимум и учебния план след думите „в същото училище“ се поставя запетая и се добавя „освен ако друго не е предвидено със закон“.

§ 19. В чл. 26, ал. 1, т. 7 от Закона за народната просвета думите „или XIII клас включително“ се заличават.

§ 20. В приложението към чл. 9, ал. 1, т. 2 от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност се създават т. 42 и 43:

„42. Извършване и удостоверяване на професионално обучение.

43. Извършване на информиране и професионално ориентиране.“

§ 21. Разпоредбите на § 1, 2, 3 и 19 влизат в сила от учебната 2009-2010 г.

Законът е приет от XL Народно събрание на
2009 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното
събрание.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:**

(Георги Пирински)

МОТИВИ

към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за професионалното образование и обучение

Основната цел на предложения законопроект е облекчаване на лицензионния режим, установен със Закона за професионалното образование и обучение, и привеждането му в съответствие със Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

Законопроектът е изготвен във връзка с изпълнението на Програмата за по-добро регулиране 2008-2010 г., с която се цели намаляване на административните пречки пред бизнеса и подобряване на административното регулиране, и по-специално в изпълнение на нейната първа специфична цел „Премахване и облекчаване на административните режими”.

Със законопроекта се цели облекчаване на административния режим при издаване на лицензия от Националната агенция за професионално образование и обучение за извършване и удостоверяване на професионално обучение и за извършване на информиране и професионално ориентиране.

Най-важните нови положения, които предлага законопроектът, са следните:

1. Съгласно действащия Закон за професионално образование и обучение лицензията се издава от председателя на Националната агенция за професионално образование и обучение въз основа на решение на управителния съвет, което от своя страна се предхожда от доклад на експертната комисия по съответното професионално направление. Със законопроекта се предлага лицензия за извършване и удостоверяване на професионално обучение или за извършване на професионално ориентиране да се издава, отказва или отнема от председателя на Националната агенция за професионално образование и обучение въз основа на докладите от експертните комисии (чл. 48, ал. 1, т. 6 и 7, чл. 49, ал. 3, т. 1, чл. 49б и 49в). По този начин административната процедура по лицензиране се облекчава, като се премахва произнасянето по един и същ въпрос веднъж от експертните комисии и втори път от управителния съвет. Същевременно не се нарушава проведеният в закона принцип на трипартизма, който намира проявление в конституирането и в работата на експертните комисии.

2. Срокът за произнасяне по заявлението за издаване на лицензия се намалява от 4 на 3 месеца (чл. 49б, ал. 4). С промяната се цели облекчаване на административния режим. В същото време, за да се намали степента на риска от нарушаване на гарантираното от закона право на качествено професионално образование и обучение, се предвижда срокът за произнасяне по заявлението за издаване на лицензия да спира да тече, когато в подадените документи за лицензиране се констатират непълноти или нередности.

В съответствие с изискванията на Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност се установява едномесечен срок за отстраняване на констатирани непълноти или нередовности в представените документи. Ако несъответствията не се отстранят в определения срок, председателят на Националната агенция за професионално образование и обучение отказва издаването на лицензията.

3. С изменението на разпоредбата на чл. 49а се установяват общо изискванията, на които трябва да отговаря дейността, за да се издаде лицензия, и се предвижда те да бъдат конкретизирани в Правилника за дейността на Националната агенция за професионално образование и обучение.

4. Прецизира се редът за издаване или отказ за издаване на лицензия. Уреждат се случаите, в които се прекратяват правата по издадената лицензия - при смърт на физическото лице – едноличен търговец, или с прекратяване на юридическото лице, или с отнемането на лицензията въз основа на заповед на председателя на Националната агенция за професионално образование и обучение (чл. 49в).

5. В съответствие с чл. 11, ал. 2 от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност се предвижда поддържането от Националната агенция по професионално образование и обучение на публичен регистър за издадените лицензии за професионално образование или професионално ориентиране (чл. 50, ал. 1).

6. Въвежда се задължението до 31 януари на всяка календарна година центрите за професионално обучение и центрите за информация и професионално ориентиране да представят в Националната агенция за професионално образование и обучение информация за извършената от тях дейност през предходната календарна година. Като задължение за агенцията се въвежда определянето на индикаторите за предоставяне на годишната информация. Чрез обобщената информация, която ежегодно изработва Националната агенция за професионално образование и обучение и която се публикува, ще се осигури прозрачност и ще се подпомогнат потребителите да изберат най-качественото предлагано професионално обучение по съответната професия.

7. Изравнява се завършването на професионално образование до XII клас за втора и трета степен на професионална квалификация, като се премахва XIII клас в системата на училищното професионално образование, чрез който досега се осигуряваше придобиването на трета степен на професионална квалификация. Осигурява се възможност учениците, приети и обучаващи се по професии за трета степен на професионална квалификация, да завършат професионалното си обучение и да придобият професионална квалификация едновременно с придобиването на средно образование – след завършен XII клас, като се редуцира учебното съдържание по професионална подготовка от

последната година в целия срок на обучение, а за тези, на които предстои да започнат XIII клас през учебната 2009 – 2010 г., се предлага да завършат обучението си в самостоятелна форма.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Сергей Станишев)

